

LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJA

Lietuvos Respublikos Seimo Audito komitetui

I 2025-11-26 Nr. S-2025-5309

Kopijos:

Lietuvos Respublikos energetikos ministerijai

AB „Ignitis grupė“

DĖL JŪRINIO VĖJO PARKO „CURONIAN NORD“ PROJEKTO EKONOMINIO PAGRISTUMO

Lietuvos Respublikos finansų ministerija teikia atsakymus į Lietuvos Respublikos Seimo Audito komiteto 2025 m. lapkričio 26 d. rašte Nr. S-2025-5309 pateiktus klausimus:

1) ar Finansų ministerija vertino I jūrinio vėjo elektrinių parko projekto, kurį įgyvendina AB „Ignitis grupė“ patronuojamoji bendrovė UAB „Ignitis renewables“, kartu su „OW Offshore, S.L.“ laimėjusi 2023 m. kovo 30 d. paskelbtą konkursą dėl šio projekto vystymo, ekonominį pagrindumą, t. y. ar rengiantis dalyvauti minėtame konkurse buvo atlikta šio projekto kaštų ir naudos analizė (Cost-Benefit Analysis)? Jeigu taip, prašome pateikti šią analizę. Jeigu ne, prašome nurodyti priežastis;

2) ar per du metus pasikeitus sąlygoms elektros energetikos rinkoje, taip pat reikšmingai išaugus tokio pobūdžio projektams vystyti reikalingų konstrukcijų ir įrangos kainoms (dėl ko, kaip nurodyta Valstybės kontrolės ataskaitoje, konkursą dėl I jūrinio vėjo elektrinių parko projekto įgyvendinimo kartu su „OW Offshore, S. L.“ laimėjusios UAB „Ignitis renewables“ tuo metu prognozuota šio projekto investicijų grąža sumažėjo apie 40% (nuo 6,74% iki 3,95%) ir šiuo metu nebeatitinka AB „Ignitis grupė“ siektinos grąžos lygio pagal nustatytus finansinius kriterijus, kas rodo, jog šis projektas gali būti pernelyg rizikingas), buvo iš naujo vertinamas šio projekto ekonominis pagrindumas? Jeigu taip, prašome pateikti šį vertinimą. Jeigu ne, prašome nurodyti priežastis;

Finansų ministerija norėtų atkreipti dėmesį į tai, kad atstovaudama valstybei, įgyvendinant jai nuosavybės teise priklausančių akcijų suteikiamas turtines ir neturtines teises AB „Ignitis grupė“, Finansų ministerija turi teisę veikti akcijų suteikiamų turtinių ir neturtinių teisių ribose (Valstybės turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo valstybės valdomose įmonėse tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. birželio 6 d. nutarimu Nr. 665), o konkreti dukterinių bendrovių veikla ir sprendimai dėl jos vykdomi, vadovaujantis Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymu ir bendrovių įstatais.

Atitinkamai AB „Ignitis grupė“ Stebėtojų taryba, kurioje yra paskirti trys daugumos akcininko atstovai, sprendimus priima vadovaudamasi AB „Ignitis grupė“ įstatais ir Akcinių bendrovių įstatymu. Remiantis AB „Ignitis grupės“ Stebėtojų tarybos patvirtinta investicijų politika, kaštų ir naudos analizė ir projektų atsiperkamumas yra vertinami rengiant projektų verslo planus. Pirminis

„Curonian Nord“ projekto (toliau – Projektas) verslo planas buvo atliktas priimant sprendimą dalyvauti konkurse, o laimėjus konkursą verslo planas yra atnaujinamas reguliariai.

Pažymėtina, kad sprendimo dalyvauti konkurse metu Projekto grąža atitiko siektinos grąžos lygį, tačiau dėl iššūkių, su kuriais susiduria jūrinio vėjo energetikos sektorius, šiuo metu Projekto grąža yra sumažėjusi.

3) kokio pobūdžio priežiūrą, įgyvendinant I jūrinio vėjo elektrinių parko projektą, iš savo pusės atlieka Finansų ministerija?

Finansų ministerija yra parengusi ir 2025 m. balandžio 14 d. patvirtinusi Valstybės valdomos energetikos įmonių grupės korporatyvinio valdymo gairių aprašą (Lietuvos Respublikos finansų ministro 2025 m. balandžio 14 d. įsakymas Nr. 1K-85 „Dėl Valstybės valdomos energetikos įmonių grupės korporatyvinio valdymo gairių aprašo patvirtinimo“) (toliau – Aprašas), apimančią AB „Ignitis grupė“ ir jos valdomų dukterinių įmonių valdymo modelio principus, taikomus valdymo struktūrai bei valdymo ir kontrolės sistemai. Apraše nustatyta, kad AB „Ignitis grupė“ valdymo ir priežiūros organų struktūra bei valdymo sistema formuojama taip, kad sudarytų prielaidas užtikrinti tinkamą atstovavimą valstybei, kaip pagrindinei akcininkei, kitiems akcininkams, taip pat kitų suinteresuotų šalių interesų suderinimą bei įmonių grupės valdymo ir kontrolės funkcijų atskyrimą, taip pat kad atitiktų korporatyvinio valdymo principus, įmonių valdymą reglamentuojančių teisės aktų (įskaitant Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos teisės aktus, reglamentuojančius veiklų energetikos sektoriuje atskyrimą) reikalavimus.

AB „Ignitis grupė“ Stebėtojų tarybos funkcijos – tvirtinti AB „Ignitis grupė“ strategiją, teikti informaciją apie strategijos įgyvendinimą visuotiniam akcininkų susirinkimui, vykdyti vadovo ir valdybos priežiūros funkcijas. Stebėtojų taryba veikia visos įmonių grupės mastu, t. y. esant poreikiui joje svarstomi klausimai, susiję ne tik su AB „Ignitis grupė“, bet ir su jos patronuojamųjų (dukterinių) įmonių ar tų įmonių organų veikla. Sprendimus dėl Projekto priėmė UAB „Ignitis renewables“ vadovybė, UAB „Ignitis renewables“ ir AB „Ignitis grupė“ valdybos pagal kompetenciją, nustatytą Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme, įmonių įstatuose ir grupės vidaus teisės aktuose.

AB „Ignitis grupė“ Stebėtojų taryba yra periodiškai informuojama apie Projekto statusą, Projekto įgyvendinimą laike, rizikas. Be to, atsižvelgdama į iššūkius, su kuriais susiduria jūrinio vėjo energetikos sektorius, AB „Ignitis grupė“ Stebėtojų taryba yra indikavusi AB „Ignitis grupė“ imtis visų būtinų rizikos mažinimo priemonių.

Be to, AB „Ignitis grupė“ Stebėtojų taryba 2025 m. balandžio 10 d. sudarė darbo grupę Projekto vystymui įvertinti. Stebėtojų taryba pasitelkė „Wood Mackenzie“ – pasaulyje pirmaujančią atsinaujinančios energetikos rinkos duomenų, tyrimų ir konsultavimo įmonę, kad užtikrintų nepriklausomą, faktais pagrįstą, skaidrų ir išsamų vertinimą. Projekto vertinimą atlikusi „Wood Mackenzie“, išanalizavusi šio Projekto įgyvendinimo grafiką, investicijų prielaidas ir rizikos valdymo praktikas, lyginant jas su pasauliniais ir Europos jūrinio vėjo projektais, pateikė išvadas, kad nors šiuo metu jūrinio vėjo energetikos rinka susiduria su iššūkiais, minėtas Projektas yra vystomas tinkamai, laikantis sektoriaus praktikos. Minėtas vertinimas parodė, kad veiksmai, kurių UAB „Ignitis renewables“ ėmėsi 2023 m.–2025 m. vystydama šį Projektą, įskaitant tyrimus, projektavimo darbus ir pirkimus, buvo būtini ir atitiko sektoriaus standartus. Vertinime taip pat nurodoma, jog šiuo

metu jūrinio vėjo energetikos rinka susiduria su iššūkiais. Nors yra skatinama jos ambicinga plėtra, jūrinio vėjo sektoriui sudėtinga išlaikyti tą patį tempą. Tiekimo grandinės trikdžiai, reikšmingai išaugusios komponentų kainos, įgyvendinimo rizikos ir makroekonominiai veiksniai lėmė projektų nutraukimą, nesėkmingus konkursus visame pasaulyje.

Atkreipiame dėmesį į tai, kad jau 2025 m. birželio 10 d. Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko potvarkiu Nr. 148 „Dėl darbo grupės sudarymo“ buvo sudaryta darbo grupė, kuriai buvo pavesta vykdyti jūrinio vėjo elektrinių Lietuvos Respublikos teritorinėje jūroje ir (ar) Lietuvos Respublikos išskirtinėje ekonominėje zonoje Baltijos jūroje (ir susijusios infrastruktūros) (toliau – jūrinio vėjo elektrinių Baltijos jūroje) projektų įgyvendinimo priežiūrą, Lietuvos jūrinės vėjo energetikos strateginių tikslų įgyvendinimo stebėseną ir priežiūrą, teikti atsakingoms institucijoms pasiūlymus dėl jūrinę vėjo energetiką reglamentuojančių teisės aktų peržiūros ir tobulinimo, užtikrinti bendradarbiavimo tarp skirtingų institucijų koordinavimą jūrinės vėjo energetikos vystymo klausimais, nagrinėti kitus aktualius klausimus. Dėl Vyriausybės kaitos ši darbo grupė nepradėjo aktyvaus darbo, tačiau Finansų ministerija palaiko iniciatyvą ir imsis reikiamų veiksmų, jog minėtų projektų įgyvendinimo eigai būtų skiriamas dėmesys atitinkamų institucijų lygmeniu.

Taip pat Finansų ministerija, įgyvendindama valstybės kaip pagrindinio akcininko teises ir pareigas AB „Ignitis grupė“, aktyviai stebi, jog Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės 2025 m. lapkričio 14 d. valstybinio audito ataskaitos Nr. VAE-11 „Pirmojo jūrinio vėjo elektrinių parko „Curonian Nord“ Baltijos jūroje projekto įgyvendinimas“ (toliau – Ataskaita) rekomendacijos būtų įgyvendintos tinkamai ir laiku. Gavusi UAB „Ignitis renewables“ parengtą su projekto įgyvendinimu susijusių vidinių ir išorinių veiksnių analizę (su joje numatytais projekto įgyvendinimo scenarijais), kuri pagal Valstybės kontrolės Ataskaitą turi būti atlikta iki 2026 m. birželio 30 d., vertins ją kartu su Lietuvos Respublikos energetikos ministerija.

Finansų ministerijos nuomone, kartu su atsakingomis institucijomis, formuojančiomis valstybės politiką energetikos srityje, atlikus rekomenduotų su Projekto įgyvendinimu susijusių vidinių ir išorinių veiksnių vertinimą, tolimesni sprendimai dėl Projekto įgyvendinimo turėtų būti priimami, atsižvelgiant į valstybės strateginius tikslus dėl jūrinės vėjo energetikos ir jūrinio vėjo elektrinių Baltijos jūroje projektų vystymo perspektyvų.

Ministerijos kancleris

Mindaugas Šima